

3-9-49

R.E.A. No.336

Aan de Heer Minister.

Betreft: Vrijmaking van het dienstenverkeer tussen de West-Europese landen.

Overeenkomstig de wens van de Commissie voor het handelsverkeer te Parijs is, in een werkvergadering te mijnen departemente op 1 September j.l. waaraan ook door vertegenwoordigers van het Ministerie van Financiën, de Nederlandsche Bank en het Directoraat-Generaal van Scheepvaart is deelgenomen, nagegaan in hoeverre het dienstenverkeer met de West-Europese landen vrijer kan worden gemaakt.

De vergadering is tot de conclusie gekomen dat een vrijmaking van het dienstenverkeer in haar geheel op basis van reciprociteit voor Nederland voordelig zal zijn, mits hieruit geen goud- of dollar-verplichtingen voortvloeien.

Het is echter van groot belang dat een vrijgave op basis van reciprociteit niet illusoir zal worden gemaakt door het nemen van de navolgende maatregelen:

- a) het vaststellen van dienstencontingenten al dan niet bilateraal,
- b) het financieren van het dienstenverkeer - waar mogelijk - binnen het raam van de goederencontingenten,
- c) discriminatie bij de toepassing van welke aard dan ook om deviezen-technische redenen,

welke maatregelen vanzelfsprekend moeten worden uitgesloten.

Bij beschouwing van de consequenties die aan vrijgave van het dienstenverkeer ten opzichte van de afzonderlijke West-Europese landen zal hebben, merkte de vergadering aan de hand van de betalingsrealisatie-staten van de Nederlandsche Bank over de periode van 1 Juli 1948 tot en met 30 Juni 1949 het navolgende op:

België

Verwacht wordt dat een vrijgave van het dienstenverkeer het deficit nog verder zal doen toenemen, hetgeen in hoofdzaak kan worden toegeschreven aan een te verwachten verdubbeling (circa f.10 mill) van de uitgave voor tourisme.

Hiermede zal gepaard gaan een relatief geringere stijging van de spoorweguitgaven. De ontvangsten zullen vermoedelijk ongewijzigd blijven.

Archief Min BZ,
Nederl. Delegatie bij de OEEC
1948-1954
Omslag 2

Denemarken.

Het negatieve dienstensaldo zal door de vrijgave geen merkbare verandering ondergaan. Dit saldo wordt echter ruimschoots gecompenseerd door het positief goederensaldo.

Frankrijk.

De vrijgave van het dienstenverkeer zal voor Nederland zeer voordelig zijn in verband met de vele thans door transfermoeilijkheden afgeremde mogelijkheden wat betreft havenwerken, scheepsreparaties, sleepdiensten enz.

Italië.

Voor dit land zou het voorbehoud moeten worden gemaakt dat eerst de oorlogsschade zal moeten worden geregeld alvorens Nederland de transfer van kapitaalopbrengsten zal kunnen vrijgeven.

Duitsland.

De realisatie-staten over de periode van 1 Juli 1948 tot 30 Juni 1949 zijn door de naoorlogse beperkingen dermate onvolledig dat zij geen bruikbare basis bieden voor een prognose bij de vrijgave van het dienstenverkeer. Het dienstenverkeer van voor de oorlog biedt, onder voorbehoud van de naoorlogse structuurveranderingen op het gebied van verkeer alsmede de beperking tot de Westelijke zônes van Duitsland, een betere basis. De clearing staten tonen in dit opzicht duidelijk aan, dat een vrijgave van het dienstenverkeer voor Nederland slechts voordelig zal zijn.

De overige Marshall-landen o.a. Griekenland, Noorwegen, Zweden en Engeland geven geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen.

Wat betreft de zeescheepvaart zal rekening moeten worden gehouden met de E.C.A.-bepalingen, dat 50% van de E.C.A.-goederen met Amerikaanse schepen moeten worden vervoerd. Momenteel is men in Nederland niet vrij om zonder voorafgaande vergunning tankers en trampschepen te charteren. Handhaving van deze bepaling is van groot belang voor de controle op de naleving van de zogenaamde 50%-clausule.

Dezer dagen zal door de Nederlandse vertegenwoordiging bij de O.E.E.C. een principiële standpunt kenbaar moeten worden gemaakt. Gezien het grote belang van het dienstenverkeer voor Nederland, acht ik het noodzakelijk Uw mening over het onderstaande te vernemen,

alvorens een standpunt terzake in Parijs wordt bekend gemaakt.

Op grond van de conclusies van de werkvergadering voornoemd ware het standpunt in te nemen, dat Nederland bereid is het gehele dienstenverkeer vrij te geven - onder beding van reciprociteit en met uitsluiting van beperkende maatregelen, als in de aanhef onder a, b en c vermeld - voor zover hieruit geen goud- of dollarverplichtingen voor Nederland voortvloeien. Een en ander vanzelfsprekend met inachtneming van de eventuele voorbehouden, welke zijn gemaakt bij de beoordeling der West-Europese landen afzonderlijk en met uitsluiting van charter-vrijheid van tankers en trampschepen.

DE DIRECTEUR-GENERAAL VAN DE BUITENLANDSE
ECONOMISCHE BETREKKINGEN

D.P. Spierenburg.

's-Gravenhage, 3 September 1949